

U KAŽDÉ ÚLOHY OZNAČTE VŽDY POUZE JEDEN ŘÁDEK SE SPRÁVNOU ODPOVĚDÍ/SPRÁVNÝM ŘEŠENÍM.

- ÚLOHY Č. 1–10 JSOU ZA 2 BODY,
- ÚLOHY Č. 11–22 JSOU ZA 2,5 BODU,
- ÚLOHY Č. 23–37 JSOU ZA 2 BODY,
- ÚLOHY Č. 38–46 JSOU ZA 2,5 BODU.

ZA ŠPATNÉ ŘEŠENÍ SE NEODEČÍTÁJÍ ŽÁDNÉ BODY.

- 1. Kdy byl zahájen lingvistický výzkum českého znakového jazyka?**
 - a) v 60. letech 20. století
 - b) v 70. letech 20. století
 - c) v 80. letech 20. století
 - d) v 90. letech 20. století

- 2. V které kategorii není v současnosti udělována cena Znascar?**
 - a) Český znakový jazyk
 - b) Film v českém znakovém jazyce
 - c) Tlumočník českého znakového jazyka
 - d) Umělecký projev v českém znakovém jazyce

- 3. Jak se jmenovala pohádka hraná neslyšícími herci v českém znakovém jazyce, která byla poprvé odvysílána v rámci Televizního klubu neslyšících v prosinci 2015?**
 - a) Neslyšící Popelka
 - b) Štědrý den
 - c) Vánoční království
 - d) Znakující princezna

- 4. Na jaké stránce teletextu lze v České televizi sledovat skryté titulky?**
 - a) 111
 - b) 333
 - c) 777
 - d) 888

- 5. Ve které zemi se konala zimní deaflympiáda v roce 2015?**
 - a) na Slovensku
 - b) v Rakousku
 - c) v Rusku
 - d) v USA

- 6. Jak se nazývá tlumočení v běžných životních situacích, např. na poště, u lékaře, na úřadě?**
 - a) individuální tlumočení
 - b) komunitní tlumočení
 - c) osobní tlumočení
 - d) úřední tlumočení

7. Který z komunikačních prostředků není vizuálně-motorický?

- a) Cued Speech
- b) jednoruční prstová abeceda
- c) Lormova abeceda
- d) pomocné artikulační znaky

8. Která z pražských škol pro sluchově postižené oslavila v roce 2015 70. výročí svého založení?

- a) škola v Holečkově ulici
- b) škola ve Výmolově ulici
- c) škola v Ječné ulici
- d) škola ve Vídeňské ulici

9. Přečtěte si následující charakteristiku časopisu.

Centrum pro dětský sluch vydává 4x ročně odborný magazín. Je určen především rodinám s dětmi se sluchovým postižením z celé České republiky, ale i odborníkům – lékařům, pedagogům, psychologům, sociálním pracovníkům a studentům těchto oborů. Přináší názory odborníků, zkušenosti rodičů i informace ze zahraničí na aktuální témata.

Zdroj: vzhledem k povaze úlohy neuveden, upraveno

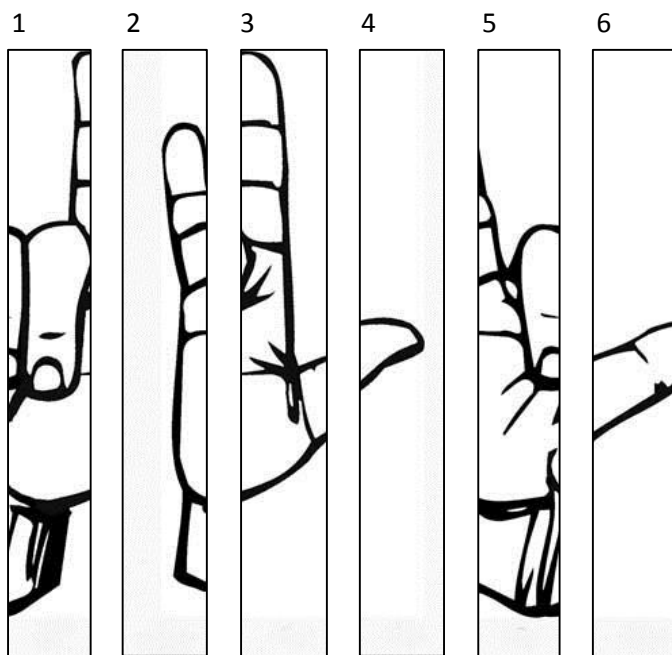
O který v současnosti vydávaný časopis se jedná?

- a) Dětský sluch
- b) Gong
- c) Info-zpravodaj
- d) Unie

10. Které z následujících tvrzení je pravdivé?

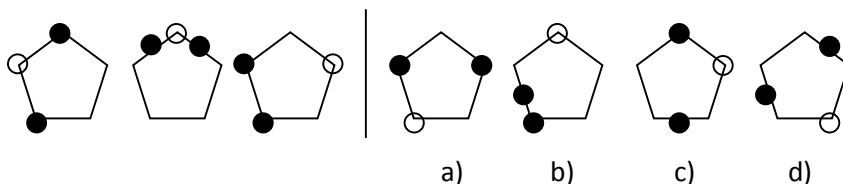
- a) Percepční sluchová vada je zapříčiněna poškozením vnitřního ucha.
- b) Percepční sluchová vada je zapříčiněna poškozením vestibulárního ucha.
- c) Percepční sluchová vada je zapříčiněna poškozením středního ucha.
- d) Percepční sluchová vada je zapříčiněna poškozením zevního ucha.

11. Jaká je správná posloupnost ústřížků, aby vytvořily celistvý obrázek?

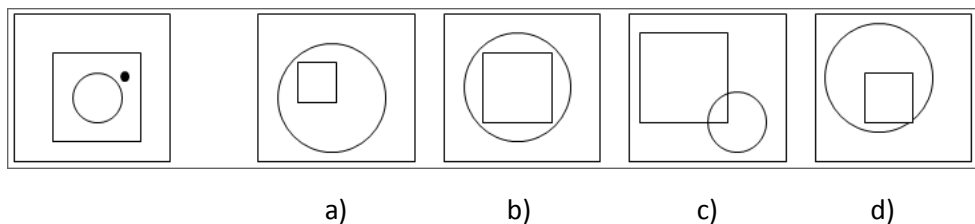

- a) 5 1 2 3 6 4
- b) 2 1 5 3 4 6
- c) 1 6 2 5 3 4
- d) 2 5 1 3 6 4

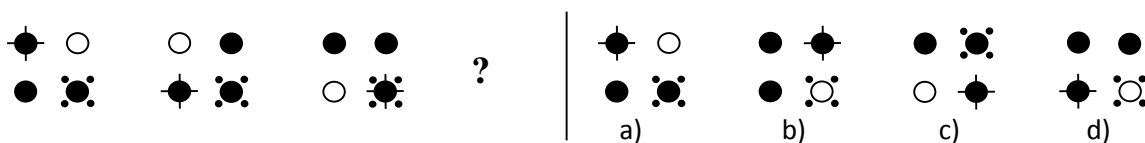
12. Který ze čtyř obrázců a)–d) je logickým pokračováním řady prvních tří obrázců vlevo?

13. Řada následujících obrázků obsahuje geometrické obrazce. U prvního obrázku je tečka, která je vůči těmto geometrickým obrazcům v určitém prostorovém vztahu (uvnitř, vně, nad, pod, mezi, na). Ze čtyř nabídnutých obrázků a)–d) vyberte ten, který může po dokreslení tečky na správné místo splňovat stejnou sadu podmínek jako obrázek zcela nalevo.

14. Který ze čtyř obrázců a)–d) je správným pokračováním série obrázců vlevo?

15. Úloha obsahuje vždy několik variant kódů. Které dvě varianty kódů jsou totožné?

- (1) CT3FEL366Q84D35 (2) CT2EFL366Q84D35 (3) CT2FEL366Q84B35
 (4) CT2FEL366Q84D35 (5) CT2FEL336Q84D35 (6) CT2FEL366Q84D35

- a) (3)+(5)
 b) (4)+(6)
 c) (1)+(5)
 d) (2)+(4)

16. Níže uvedená číselná řada je sestavena podle určitého pravidla. Vaším úkolem je toto pravidlo odhalit a tím určit jedno číslo, které bylo do této řady uměle přidáno za účelem porušení nalezeného pravidla. V záznamovém archu označte písmeno a)–d), které označuje správné řešení.

-5 -4 -2 1 2 10 26 58 122 250

- a) 1
 b) -2
 c) 10
 d) 2

17. Vyberte správný kód, pomocí kterého je zašifrováno slovo ANANAS. Vždy platí, že každému písmenu abecedy odpovídá právě jeden znak kódu (v možnostech a)–d) se použité kódy liší).

- a) ^ ^ ☺ ↶ ^ ☹
 b) ↓ ↑ ☺ ↓ ↑ ☺ ☹ ↶
 c) ↶ ↷ ↶ ↷ ↶ ↷
 d) ^ ☺ ^ ☺ ^ ☹

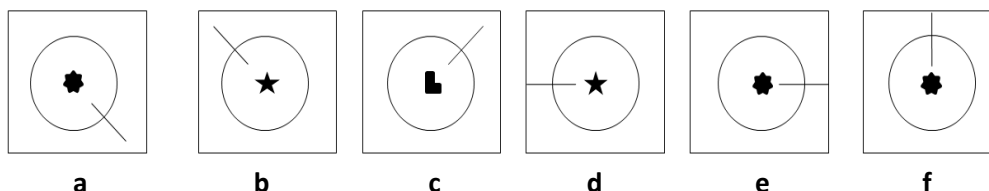
18. Níže je sada karet. Každá z nich má na jedné straně písmeno a na druhé straně číslo. Které karty je nezbytné obrátit pro zjištění, zda platí pravidlo: *Pokud je na jedné straně samohláska, pak na druhé straně je sudé číslo?*

- a) A, 2
 b) K, 7
 c) A, 2, 7
 d) A, 7
19. Podstatou úlohy je přesouvání kotoučů z jedné tyče na druhou za použití co nejmenšího počtu tahů. Při přesouvání kotoučů je přitom potřeba dodržovat dvě následující pravidla:
 A. V jednom tahu lze přesouvat vždy pouze jeden kotouč, nikdy více kotoučů najednou.
 B. Při přesouvání lze umístit pouze menší kotouč na větší, nikdy naopak.
 Vaším úkolem je z nabídky možností a)–d) vybrat tu, která odpovídá minimálnímu počtu tahů nutných k přemístění kotoučů z výchozí konfigurace do cílové konfigurace.

- a) 7
 b) 6
 c) 5
 d) 8
20. Obrázky a, b, c, d, e, f mohou při správném uspořádání zachycovat řadu logicky se odvíjejících změn. Z možností a)–d) vyberte tu, která zobrazuje pořadí, v jakém by se jednotlivé obrázky měly v dané řadě objevit. Přitom víte, že obrázek zcela vlevo se vždy nachází na prvním místě.

- a) a b d c f e
 b) a b e c d f
 c) a e c f d b
 d) a e c f b d

21. Číslo u každého řádku a sloupce je součtem všech číselných hodnot daného řádku či sloupce. Pod písmeny A, B, C, D se skrývají číselné hodnoty (pro jedno a to samé písmeno vždy stejná). Které číslo patří na místo otazníku?

A	B	C	C	7
B	B	C	B	7
C	A	C	A	8
D	D	C	A	4
?	7	4	9	

- a) 4
b) 5
c) 6
d) 7
22. Lukáš, Petr, Honza a Mirek jsou kamarádi. Každý chodí na jiný kroužek a každý se učí jiný cizí jazyk. Víme, že:

- Lukáš chodí na fotbal,
- ten, kdo se učí anglicky, hraje hokej,
- Petr nechodí na basketbal,
- Honza nemluví německy,
- Lukáš ovládá francouzštinu,
- Mirek nehraje hokej,
- Petr nemluví anglicky,
- Honza nehraje házenou,
- basketbalista neumí rusky.

Na který kroužek chodí Petr a který jazyk se učí?

- a) hokej, němčina
b) házená, ruština
c) hokej, francouzština
d) házená, němčina

Přečtěte si následující text a pak vypracujte úlohy č. 23–27.

Žil byl kdysi dávno laskavý čaroděj, který _____ (23) kouzelnických schopností velkomyslně a moudře užíval ve prospěch sousedů. Aby nemusel prozradit pravý zdroj své moci, předstíral, _____ (24) všechny lektvary, kouzla a protijedy vytahuje už hotové z malého kotlíku, který nazýval svým hrncem pro štěstí. S různými problémy za _____ (25) chodili lidé z širokého okolí a čaroděj vždy ochotně zamíchal obsah hrnce a jejich potíže napravil.

Všeobecně oblíbený čaroděj _____ (26) dožil vysokého věku; když pak zemřel, zanechal všechno, co měl, svému jedinému synovi. Syn se však povahou od dobrotivého otce velice lišil. Kdo neovládal kouzla a čáry, nebyl podle jeho názoru k ničemu, takže proti otcovu zvyku _____ (27) sousedům čarovnou pomoc často otevřeně protestoval.

Zdroj: Bajky barda Beedleho

Které z následujících slovních tvarů nebo slov patří na vynechaná místa v textu?

23. a) své	b) svého	c) svoje	d) svých
24. a) až	b) když	c) protože	d) že
25. a) něho	b) ní	c) ním	d) jeho
26. a) se	b) ses	c) si	d) sis
27. a) poskytoval	b) poskytovat	c) poskytuje	d) bude poskytovat

28. Jaký je význam úsloví *má nos nahoru*?

- a) je chytrý
- b) je líný
- c) je šikovný
- d) je pyšný

29. Která věta je gramaticky správná?

- a) Listí shrabujeme hráběmi.
- b) Minulé léto jsem jel.
- c) Rád dívám z okna.
- d) Sestra mi vyprávěla novém filmu.

30. Přečtěte si čtyři odpovědi na otázku *Kam šel Petr*? Která odpověď není gramaticky správná?

- a) Petr šel do muzea.
- b) Petr šel domů.
- c) Petr šel k babičku.
- d) Petr šel na výstavu.

31. Které slovo není příbuzné se slovem *průzkum*?

- a) výzkumný
- b) zkoumat
- c) zkumavka
- d) zkusit

Přečtěte si následující text a odpovězte podle něj na otázku pod ním.

Nachlazení za poslední týden přibylo, šíří se i chřipka

V České republice za poslední týden výrazně přibylo množství akutních respiračních infekcí. Státní zdravotní ústav (SZÚ) evidoval nárůst o 80 procent. Šíří se rovněž chřipka, na niž již zemřeli čtyři lidé, u 22 pacientů měla vážný průběh. V pondělí to uvedla Marie Otavová z národní referenční laboratoře pro chřipku.

„Na 100 000 obyvatel bylo ve třetím kalendářním týdnu 1 191 onemocnění, což je nárůst oproti předchozímu týdnu o 15,3 procenta,“ upřesnila k nárůstu onemocnění chřipkou Otavová.

Při předchozím hlášení byl mezitýdenní nárůst necelá dvě procenta, nárůst se tedy výrazně urychlil. „Máme i zvýšený počet případů, kdy byl prokázán chřipkový vir v klinických vzorcích, tak jsme pravděpodobně na počátku epidemie, zatím se jedná nikoli o epidemii, ale spíše o zvýšený výskyt, a vytvářejí se lokální ohniska,“ uvedla. Podrobnější mapu zasažených regionů vydají hygienici odpoledne.

Rizikový zápal plic

Chřipkou onemocní v ČR každý rok deset až třicet procent obyvatel, v průměru 2 000 lidí na chřipku a její komplikace zemřou. Jednou z nejčastějších komplikací je zápal plic, nutná je okamžitá hospitalizace a intenzivní léčba. I za použití prostředků pokročilé medicíny až polovina pacientů s chřipkovým zápalem plic umírá.

Proti chřipce je očkováno jen šest procent Češek a Čechů, 20 až 23 procent seniorů nad 65 let a zhruba 20 procent chronických pacientů, oběma skupinám přitom vakcinaci hradí zdravotní pojišťovny. Podle doporučení Světové zdravotnické organizace by měla být očkována třetina populace, v rizikových skupinách až 75 procent.

Zdroj: Novinky, ČTK, upraveno

32. Které tvrzení neodpovídá textu?

- a) V ČR se rychle zvyšuje počet lidí nemocných s respiračními chorobami.
- b) Mezitýdenní nárůst chřipky v ČR mezi druhým a třetím týdnem byl vyšší než 15 %.
- c) Šesti procentům obyvatel hradí očkování proti chřipce zdravotní pojišťovny.
- d) Každý rok u nás na chřipku a obtíže s ní spojené zemřou přibližně dva tisíce lidí.

33. V které větě není žádné nespisovné slovo?

- a) Kamarád studuje na filozofické fakultě obor ČNES – říká, že jsou tam milí učitelé, ale studium je někdy fakt těžký, musí se hodně učit.
- b) Kamarád studuje na filozofické fakultě obor ČNES – říká, že jsou tam milí učitelé, ale studium je někdy opravdu náročné, musí se hodně učit.
- c) Kámoš studuje na filozofické fakultě obor ČNES – říká, že jsou tam bezva učitelé, ale studium je někdy fakt těžký, musí se hodně šprtat.
- d) Kamarád studuje na fildě obor ČNES – říká, že jsou tam bezva učitelé, ale studium je někdy opravdu náročné, musí se hodně učit.

Přečtěte si následující text a odpovězte podle něj na otázky č. 34–35.

Ve Velké Británii proběhl průzkum, které jazyky se zdejší obyvatelé chtějí naučit. Na otázku, jaké tři jazyky by chtěli lidé hlavně ovládat, odpověděli, že by chtěli umět především španělštinu, pak britský znakový jazyk a nakonec francouzštinu. Z průzkumu vyplynulo, že pro lidi je lákavější naučit se britský znakový jazyk než například francouzštinu nebo němčinu. Říkají to dvě třetiny dospělých. A dokonce čtvrtina lidí ve Velké Británii, což je kolem 12,7 miliónu dospělých, by byla ochotna začít chodit do kurzů britského znakového jazyka. Průzkum také ukázal, že 60 % lidí se cítí trapně, že neumí komunikovat se sluchově postiženými a že neumí jejich mateřský jazyk – tedy britský znakový jazyk.

Zdroj: www.tichezpravy.cz, upraveno

34. Jaký je nejpravděpodobnější nadpis textu?

- a) Jak komunikovat se sluchově postiženými?
- b) Nejoblíbenější znakový jazyk dospělých
- c) Průzkum mezi neslyšícími ve Velké Británii
- d) Znakový jazyk láká hodně Britů

35. Které tvrzení vyplývá z textu?

- a) Dvě třetiny obyvatel Velké Británie se chtějí naučit francouzštinu nebo němčinu.
- b) Průzkum zjišťoval, které jazyky jsou pro Angličany nejlehčí a nejtěžší.
- c) Ve Velké Británii žije 12,7 miliónu dospělých, čtvrtina jsou neslyšící.
- d) Více než polovina dotazovaných Britů se stydí za to, že se nedomluví s neslyšícími.

Přečtěte si následující text a odpovězte podle něj na otázky č. 36–37.**Červená řepa – zdravá a chutná zelenina**

Červená řepa je velmi zdravá plodina, která pochází ze Středomoří. Pěstovala se již za dob starých Římanů. Byla využívána nejen kvůli své charakteristické chuti, ale i kvůli léčebným účinkům. Ve starověkém Římě jedli převážně její listy a kořen používali jen ke zdravotním účelům, dnes se jí kořen, a listy ne. Červená řepa obsahuje spoustu železa, draslíku, vitamínu C, E a mnoho dalších významných látek.

Mezi hlavní léčivé účinky této zeleniny patří podpora imunitního systému, regenerace organismu, podpora růstu tkání, dále má pozitivní vliv na kardiovaskulární systém, prospívá ženám v těhotenství a používá se také jako prevence rakoviny a při její léčbě.

Možná máte červenou řepu znechucenou z období dětství, kdy ji dělali ne příliš chutnou ve školních jídelnách. S recepty, které zde naleznete, si ji určitě zamilujete. K její sladké chuti se budete chtít neustále vracet, protože je opravdu lahodná. Jí se buď syrová, nebo zpracovaná. Zpracovaná může být vařená, pečená nebo jakkoliv jinak upravená, vše záleží na daném receptu. Kromě toho, že si opravdu pochutnáte, tak také uděláte mnoho pro své zdraví.

Zdroj: <http://cervena-repa.cz/>, upraveno

36. Které tvrzení odpovídá textu?

- a) Červená řepa se smí konzumovat v těhotenství.
- b) Jídla z červené řepy se vaří pouze ve Středomoří.
- c) Surová červená řepa je jedovatá.
- d) Ve starověku byla červená řepa považována za lék, a proto se prodávala v lékárně.

37. Jaký je zdroj uvedeného textu?

- a) učebnice biologie
- b) odborná studie v knize
- c) článek ve společenském časopise
- d) webové stránky

Přečtěte si následující text a odpovězte podle něj na otázky č. 38–45.

Jako každý mluvčí, tak i uživatel znakového jazyka vytváří **text**, v němž často **vystupují různé postavy**, a v takových případech je možno v projevu mluvčího zaznamenat střídání rolí.

Střídání rolí je postup, jež mluvčí využívá během projevu, při kterém **přechází z role vypravěče do role postavy** nebo **od jedné postavy k druhé**. Mluvčí se „vtělí“ **do právě vystupující postavy a ztotožní se s ní**. Tento postup můžeme označit také jako **přebírání cizí role**. Transponování do role se ovšem nemusí nutně pojít pouze s **lidskými postavami**; může dojít také k personifikaci, kdy **zvířata** nebo **věci** přejímají lidské vlastnosti a chování.

V českém prostředí je zvykem užívat termín **střídání rolí**. Kdybychom však chtěli následovat aktuální zahraniční terminologii, přiklonili bychom se k užívání nejnovějšího termínu **constructed action**, v českém překladu **konstruovaný akt**.

Ve znakových jazycích existují **univerzální prostředky** postupu střídání rolí. Jsou to **nemanuální prostředky** a **referenční posun**. Nejvýraznější a nejčastěji se vyskytující nemanuální prostředky lze uskupit do čtyř kategorií: **(1) změna pozice těla, (2) změna pozice hlavy, (3) změna výrazu obličeje, (4) změna směru pohledu**.

(1) Prvním typem je **změna pozice těla**, při které dochází k **mírným pohybům trupu**. Pohyby mohou být prováděny **nakloněním trupu mírně vpřed a vzad** nebo **nakloněním či natočením trupu do stran – mírně vpravo či vlevo** v závislosti na předchozím umístění osoby v prostoru.

(2) K naznačení změny role může také dojít pouze **pohybem hlavy**, a to **změnou pozice hlavy ze strany na stranu (horizontální pohyb)**, nebo **zdvížením a skloněním hlavy (vertikální pohyb)**. Zejména druhý způsob, vertikální pohyb hlavy, je využíván v situacích, kdy spolu v promluvě vystupují dvě postavy, z nichž jedna je výrazně menší než druhá (například rozhovor dítěte s rodičem).

(3) Dalším nemanuálním prostředkem, který se v rámci střídání rolí využívá, je **mimika**. Mluvčí **změní svůj výraz v obličeji** podle charakteru popisované osoby či objektu, se kterým se ztotožňuje.

(4) **Oční kontakt** hraje důležitou roli ve vyprávění a v promluvě celkově. Určuje, ke komu znakový mluvčí právě hovoří. Pokud je mluvčí v roli vypravěče a hovoří přímo k publiku, udržuje s ním i oční kontakt. Jinak v průběhu promluvy může docházet ke **změnám směru pohledu** v závislosti na tom, kterou postavu právě mluvčí zosobňuje.

V projevu mluvčí často volí **kombinaci několika typů nemanuálních prostředků**, například kombinaci natáčení trupu vpravo-vlevo spolu s vertikálním nakláněním hlavy nebo naklonění trupu vpřed a vzad spolu se změnou výrazu obličeje a změnou směru pohledu. Užití všech nemanuálních prostředků souběžně však není povinné a nemanuální chování je často tak nepatrné či rychle provedené, že jej nerodilý uživatel znakového jazyka může přehlédnout.

Plně dostačujícím signálem pro změnu role je **změna výrazu obličeje a změna směru pohledu**. Pravidlo, podle kterého by mluvčí volili, zda použijí změnu pozice těla vpravo a vlevo, či vpřed a vzad, nebylo vyznačeno. Volba se zdála být náhodná, ovšem pokud byl jeden typ střídání rolí zvolen na začátku promluvy, byl dodržován po celou dobu promluvy.

Zdroj: vzhledem k povaze úlohy neuveden, upraveno

38. Text je úryvkem z odborného článku ze seriálu *Poznáváme český znakový jazyk*. Jaký je nejpravděpodobnější název článku?

- a) Nemanuální prostředky
- b) Pohyby hlavy a trupu ve znakovém jazyce
- c) Střídání rolí
- d) Výstavba textu

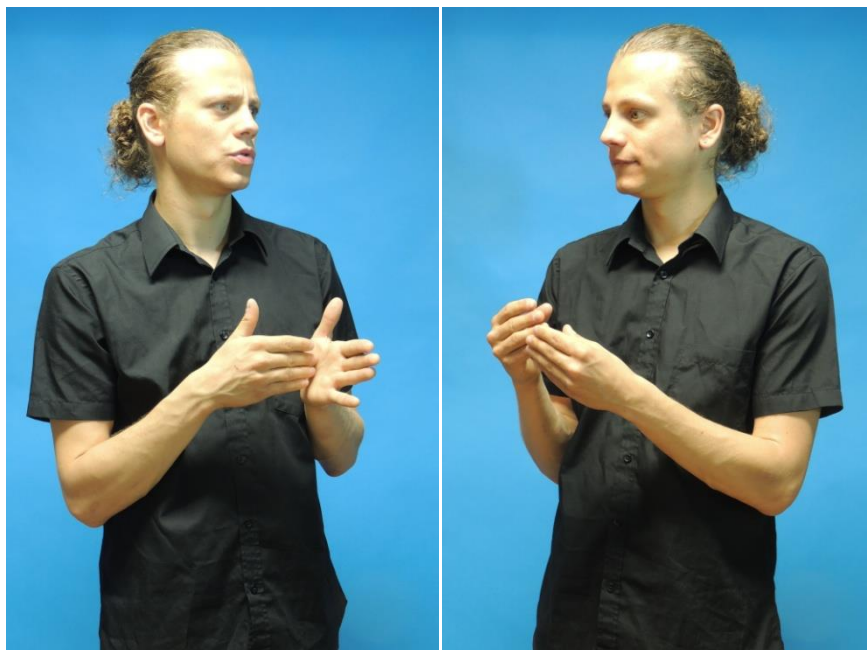
39. Které tvrzení vyplývá z textu?

- a) Autoři navrhují, aby se u nás užíval termín střídání rolí, nikoliv termín konstruovaný akt.
- b) Konstruovaný akt označuje pouze některé prostředky užívané při střídání rolí.
- c) Střídání rolí a konstruovaný akt jsou synonymní termíny, označují totéž.
- d) Střídání rolí je nejnověji užívaný termín, který nahradil dříve užívaný termín konstruovaný akt.

40. Které tvrzení nevyplývá z textu?

- a) Střídání rolí je možné použít pouze pro lidské postavy.
- b) Střídání rolí je možné použít i pro ztotožnění se se zvířetem.
- c) Střídání rolí je možné použít také pro vtělení se do neživé věci.
- d) Střídání rolí se používá, když mluvčí vypráví o různých postavách.

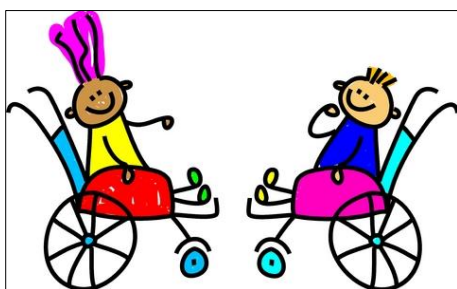
41. K jaké změně pozice těla došlo na následujících fotografiích?

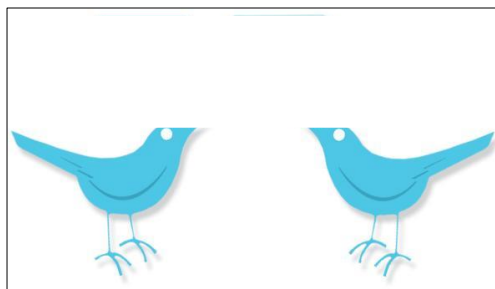
- a) K naklonění trupu vpřed a vzad.
- b) K natočení trupu do stran.
- c) K žádné změně nedošlo.
- d) Ke změně pohledu.

42. Které tvrzení o očním kontaktu je pravdivé?

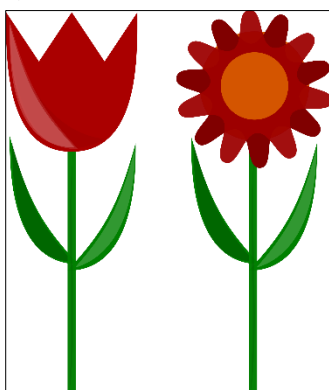
- a) Mluvčí během promluvy oční kontakt libovolně střídá.
- b) Mluvčí po celou dobu promluvy udržuje oční kontakt s adresátem projevu.
- c) Oční kontakt v průběhu promluvy naznačuje, ke komu mluvčí ve své roli právě hovoří.
- d) Oční kontakt není během promluvy důležitý.

43. Na následujících dvou fotografiích je zachycena část vyprávění v českém znakovém jazyce podle jednoho z obrázků a)–d). Na fotografiích je naznačeno střídání rolí, a to pomocí souběžně provedeného pohybu hlavy a změny směru pohledu. Ke kterému obrázku patří fotografie?

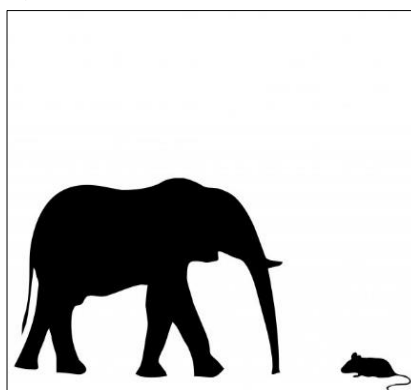
a)

b)

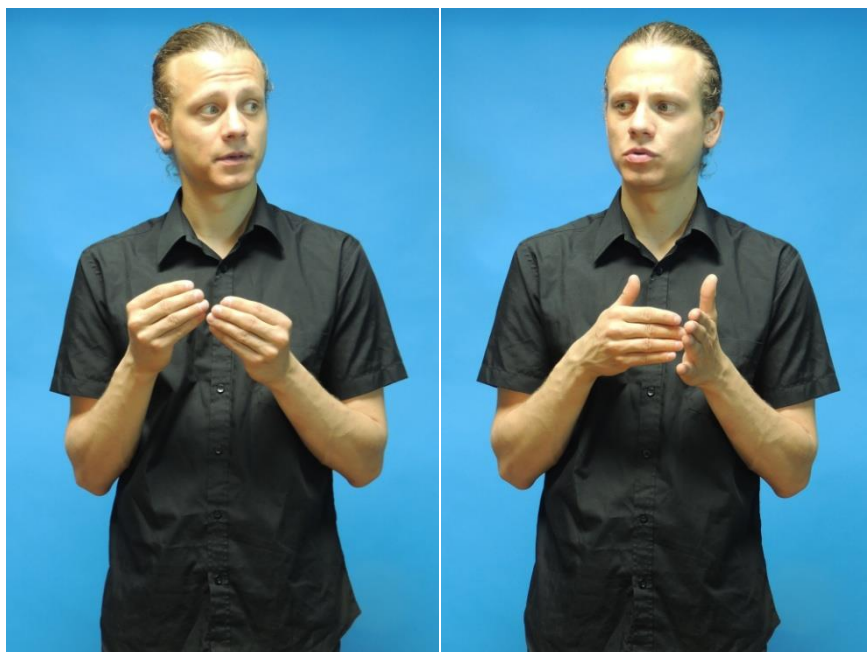
c)

d)

44. Které tvrzení o nemanuálních prostředcích využívaných při střídání rolí nevyplývá z textu?

- a) Je možné použít několik nemanuálních prostředků najednou.
- b) Nerodilí mluvčí znakového jazyka mají někdy problém postřehnout všechny nemanuální prostředky používané pro střídání rolí.
- c) Nerodilí mluvčí znakového jazyka neumějí používat více nemanuálních prostředků souběžně.
- d) Z nemanuálních prostředků pro střídání rolí mluvčí znakového jazyka někdy používají pouze změnu výrazu obličeje a změnu pohledu.

45. Který z nemanuálních prostředků využívaných při střídání rolí není zobrazen na následujících fotografiích?

- a) změna pozice hlavy
- b) změna pozice těla
- c) změna směru pohledu
- d) změna výrazu obličeje